

Hulkontien yleissuunnitelmaluonnoksen nähtäville asettaminen, suojatieturvallisuuden parantaminen sekä liikenteen rauhoittaminen

Kaupunkirakennelautakunta 02.04.2025 § 62
1546/10.03.01.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
suunnitteluinsinööri Aleks Salo, puh. 044 718 5304
kaupungininsinööri Ismo Heikkinen, puh. 044 718 5656
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään Hulkontien yleissuunnitelmaluonnoksen hyväksymistä nähtäville asetettavaksi. Yleissuunnitelman toimenpiteisiin sisältyy keskisaarekkeen rakentaminen niihin Hulkontien ylittäviin suojateihin, joilla sellaista ei ole, tiettyjen olemassa olevien keskisaarekkeiden laajentaminen, sekä erinäisiä moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Aloite ja taustatiedot

Kaupunkilaisilta on tullut vuosien varrella lukuisia palautteita ja yhteydenottoja, joissa on toivottu kaupungilta toimia Hulkontien liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Toistuvia teemoja näissä palautteissa ovat olleet korkeat ajonopeudet sekä vaaralliset (tai vaarallisiksi koetut) suojatiet.

Asukkaiden havaintoja Hulkontien turvattomuudesta tukee se, että vuosina 2019–2023 Hulkontiellä on tapahtunut yksi kuolemaan johtanut ja seitsemän loukkaantumiseen johtanutta liikenneonnettomuutta.

Nopeusmittauksia Hulkontiellä on suoritettu keväällä 2020 (1 mittauspiste), kesällä 2021 (2 mittauspistettä) sekä talvella 2024 (3 mittauspistettä). Kevät- ja kesäaikaan suoritetuissa mittauksissa ylinopeuksien osuus kaikista ajoneuvoista on ollut mittauspisteestä riippuen 71–97 % ja V85 (eli nopeus, jonka 85 % kaikista ajoneuvoista alittaa ja 15 % ylittää) välillä 59–67 km/h. Talviajan mittauksissa ylinopeusosuudet olivat välillä 13–39 % ja V85 välillä 50–54 km/h.

Tarve parannuksille Hulkontien suojatiejärjestelyihin on noteerattu myös Kuopion liikenneturvallisuussuunnitelmassa, jossa toimenpiteenä nro. 273 (kiireellisyysluokka 2) on esitetty Hulkontien ylityskohtien järjestelmällinen tarkastelu ja muuttaminen saarekkeelliseksi mahdollisuuksien mukaan.

Tavoitteet

Tämän yleissuunnitelman keskeinen strateginen tavoite on liikenneturvallisuuden parantaminen. Hulkontiellä on tunnistettu kaksi keskeistä turvallisuusriskiä; ylipitkät tai muuten turvattomat suojatiet ja vaarallisen korkeat ajonopeudet.

Väyläviraston ohjeessa Jalankulun suunnittelu (VO 34/2022) on määritetty, että suojatien yhtenäisen ylitysmatkan ei tulisi missään tapauksessa ylittää 7 metriä.

Nykytilanteessa Hulkontiella on neljä suojatietä, joiden ylitysmatka ylittää tämän ohjearvon. Jalankulun turvallisuutta kyseisillä suojateilla on ensiarvoisen tärkeää parantaa, joko rakentamalla niihin keskisaarekkeet tai muuten lyhentämällä niiden ylitysmatkaa ja parantamalla niiden havaittavuutta. Lisäksi useimpien Hulkontien olemassa olevien keskisaarekkeiden leveys on 2 metriä, mikä ei täytä Jalankulun suunnitteluohjeessa sekä esteettömän rakentamisen ohjeissa esitettyä tavoitearvoa (saarekkeen leveys väh. 2,5 metriä), joten saarekkeita tulisi pyrkiä mahdollisuuksien mukaan leventämään.

Lisäksi kaikkien käyttäjäryhmien turvallisuuden kannalta olisi hyvin tärkeää hillitä Hulkontien ajonopeuksia. Nopeuksia voidaan hidastaa mm. kaventamalla ajoratoja, lisäämällä kaarteita suoriin katuosuuksiin, sekä erinäisillä risteysratkaisuilla, jotka pakottavat tienkäyttäjiä vähentämään nopeuksiaan. Myös hidastetöyssyt ovat yksi mahdollinen keino liikenteen rauhoittamiseen, mutta ne aiheuttavat merkittävää meluhaittaa lähiympäristön asukkaille sekä hankaloittavat kunnossapidon ja joukkoliikenteen toimintaa, joten tässä suunnitelmassa on pyritty hillitsemään ajonopeuksia ensisijaisesti muilla keinoilla.

Toimenpiteiden selostus

Seuraavaksi käydään esitettävät toimenpiteet läpi risteyskohtaisesti.

Hulkontie - Koukkukatu - Pitkäsiima

Esitetään, että olemassa olevaa keskikoroketta levennetään, jotta ajonopeuksia saadaan hillittyä ajokaistojen kaventumisen myötä ja suojateiden ylitysmatkat lyhenevät. Samalla risteuksen yhteydessä olevaa linja-autojen kääntöpaikkaa muokataan paremmin joukkoliikenteen nykyisiä tarpeita vastaavaksi.

Hulkontie - Kielonsaarenkatu

Esitetään nykyisen suojatien keskisaarekkeen leventämistä, jotta saadaan varmistettua odotustilan riittävyys.

Hulkontie - Koiravedenkatu

Esitetään nykyisen liittymäratkaisun korvaamista kiertoliittymällä. Kiertoliittymä hillitsee tehokkaasti ajonopeuksia, koska sen läpi ajaminen suurella nopeudella ei ole mahdollista, sekä mahdollistaa Hulkontien ylittävien suojateiden keskisaarekkeiden leventämisen ja täten vähentää merkittävästi kyseisten suojateiden yhtenäistä ylitysmatkaa. Toissijaisena ratkaisuvaihtoehtona on erillisten kääntymiskaistojen poisto, jolla ei ole yhtä merkittävää vaikutusta nopeuksiin, mutta jolla saavutetaan tavoite lyhentää suojateiden ylitysmatkoja ja eliminoida ”giljotiiniefektin” (eli tilanteen, jossa lähemmällä ajokaistalla oleva autoilija antaa jalankulkijalle tietä, mutta kauemmalla kaistalla oleva autoilija ei huomaa jalankulkijaa toisella kaistalla olevan ajoneuvon takaa) riski. Toissijaisessa vaihtoehdossa on lisäksi esitetty tilavaraus hidastetöyssylle liittymän länsipuolelle.

Hulkontie - Vahverotie (itäisempi liittymä)

Esitetään, että Vahverotien itäinen Hulkontiehen liittyvä haara muutetaan jalankulku- ja pyöräilyväyläksi, ja samalla Hulkontien linjaukseen tehdään kaarre. Nykytilanteessa kyseisellä kohdalla on pitkä ”kiihdytys-suora”, jolla on havaittu

hyvinkin räikeitä ylinopeuksia, ja katulinjan muokkaaminen vähemmän suoraksi olisi tehokas keino hillitä nopeuksia. Tämän muutoksen toteutuessa kadun luiska ulottuisi osittain Litmasen puiston kiinteistön puolelle (enintään <1 metri katualueen rajan yli), mutta asemakaavoituksesta saatujen kommenttien perusteella tällainen järjestely on hyväksyttävä, kunhan ajorata pysyy nykyisen katualueen sisällä.

Hulkontie - Vahverotie (läntisempi liittymä)

Esitetään erillisten keskisaarekkeen leventämistä sekä erillisten kääntymiskaistojen poistamista, jotta saadaan lyhennettyä suojateiden ylitysmatkoja, eliminoitua "giljotiiniefekti" sekä varmistettua keskisaarekkeille riittävä odotustila.

Toissijaisena vaihtoehtona tutkittiin kiertoliittymää, mutta se todettiin tilanpuutteen ja maaston korkeuserojen vuoksi hankalaksi toteuttaa.

Hulkontie - Malikkakuja

Esitetään keskisaarekkeen lisäämistä Hulkontien ylittävään suojatiehen, jotta jalankulkijat voivat ylittää suojatien turvallisesti yksi ajosuunta kerrallaan ja yhtenäinen ylitysmatka lyhenee. Toissijaisena ratkaisuvaihtoehtona on ajoradan pistemäinen kaventaminen siten, että suojatien ylitysmatka alittaa 7 metrin enimmäisarvon.

Hulkontie - Itikka-ahontie

Esitetään nykyisen suojatien poistamista ja uuden, keskisaarekkeella varustetun suojatien rakentamista Itikka-ahontien toiselle puolelle. Suojatien siirtoa esitetään siitä syystä, että keskisaarekkeen toteuttaminen suojatien nykyiseen sijaintiin vaatisi useiden kaupunkikuvallisesti merkittävien katupuiden poistoa. Risteyksen läheisyydessä olevien, käytöstä poistuneiden linja-autopysäkkien pysäkkisyvennykset muutetaan viheralueiksi.

Hulkontie - Pitkälahdentie

Esitetään nykyisen liittymäratkaisun korvaamista kiertoliittymällä, samoin perustein kuin Hulkontie - Koiravedenkatu -risteyksessä. Toissijaisena ratkaisuna on kahdesta Hulkontien ylittävästä suojatiestä pohjoisemman poistaminen (koska Hulkontiella on erillinen kääntymiskaista Pitkälahdentielle päin, mikä tekee ylityksestä turvattoman, eikä kääntymiskaistan poistaminen ole liikenteen toimivuuden kannalta mahdollista), sekä Pitkälahdentien ylittävän suojatien keskisaarekkeen parantaminen.

Hulkontie - Miiluranta

Esitetään keskisaarekkeen rakentamista nykyiseen suojatiehen. Keskisaarekkeen lisääminen vaatii linja-autopysäkin siirtoa hieman etäämmäs suojatiestä sekä Hulkontien pohjoispuolisen jalankulku- ja pyöräilyväylän linjauksen muokkaamista. Toissijaisena ratkaisuvaihtoehtona on ajoradan pistemäinen kaventaminen siten, että suojatien ylitysmatka alittaa 7 metrin enimmäisarvon.

Muuta huomioitavaa

Hulkontie on osa Kuopion kaupungin erikoiskuljetusverkostoa, Vitostie - Pitkälähdentie välillä mitoituksella 7x7x40 m ja Pitkälähdentie - Petosentie välillä mitoituksella 6x6x35 m. Kaikki kadun keskiosaan sijoittuvat rakenteet (suojateiden saarekkeet, kiertoliittymien keskiosat, valaisimet yms.) suunnitellaan yliajettaviksi tai poistettaviksi, jotta erikoiskuljetusten mitoitusvaatimukset täyttyvät.

Myöhemmissä suunnitteluvaiheissa tulee kiertoliittymien geometrian ja materiaalien osalta ottaa huomioon valmisteilla olevan Kaupunkikiertoliittymien Suunnitteluohjeen määräykset ja suositukset.

Suunnitelman kustannukset

Tässä vaiheessa suunnittelua tarkkaa, rakenteen mukaan eriteltyä kustannusarviota ei ole vielä laadittu. Aiempiin vastaavan tyyppisiin hankkeisiin peilaamalla voidaan kuitenkin muodostaa karkea arvio, että hankkeen kokonaiskustannukset tulevat todennäköisimmin asettumaan välille 2,5–3 miljoonaa €. Suurin yksittäinen kuluerä ovat kiertoliittymät, joiden rakentaminen kustantaa koosta, materiaaleista ja paikan nykyisistä rakenteista riippuen useimmiten n. 1 milj. €.

Tarkempi kustannusarvio tullaan laatimaan rakennussuunnitteluvaiheen yhteydessä.

Vaikutusten arviointi

Esitetyt toimenpiteet parantavat suojateiden ylitysturvallisuutta sekä madaltavat moottoriajoneuvoliikenteen keskinopeuksia, millä on positiivinen vaikutus liikenneturvallisuuteen kaikkien kulkutapojen ja käyttäjäryhmien osalta. Liikenteen rauhoittaminen myös vähentää liikennemelua ja parantaa koettua turvallisuutta, millä on positiivinen vaikutus elinympäristön viihtyvyyteen. Lisäksi esitetyillä toimenpiteillä on positiivinen vaikutus myös ilmasto- ja resurssiviisauden osalta, sillä jalankulku- ja pyöräilyreittien turvallisuuden parantaminen kannustaa alueen asukkaita käyttämään näitä kulkumuotoja enemmän.

Esitetyillä toimenpiteillä liikenteen rauhoittamiseksi tulee olemaan myös jossain määrin negatiivisia vaikutuksia moottoriajoneuvoliikenteen (mukaan lukien joukkoliikenteen) matka-aikoihin. Suunnittelun yhteydessä laaditun liikennesimulaation perusteella nämä vaikutukset tulevat kuitenkin olemaan varsin maltillisia, ja koko suunnitelma-alueen läpi ajamiseen kuluva aika pidentyy enintään noin puolella minuutilla (olettaen, että ajonopeus on nopeusrajoituksen mukainen). Lisäksi suunnitelman negatiivisiin vaikutuksiin sisältyy se, että joitakin nykyisiä katupuita joudutaan poistamaan. Suunnitelmassa on kiinnitetty erityistä huomiota poistettavan kasvillisuuden määrän minimointiin sekä poistettavan kasvillisuuden korvaamiseen uusilla istutuksilla.

Täysimittainen vaikutusten ennakoarviointi liitteenä.

Liitteet

1546/2025 Hulkontie välillä Vitostie-Pirtintie, asemapiirustus

1546/2025 Hulkontie yleissuunnitelma, toimenpidekartta

1546/2025 Hulkontien liikennesimulaatio, 24.7.2024

1546/2025 Hulkontie, havainnekuvat

1546/2025 Hulkontien yleissuunnitelma, päätösten vaikutusten ennakoarviointi

